

125
On

— 125è ANIVERSARI —

Orfeó Manresà

125 anys fent història

Orfeó Manresà

Celebració del 125è aniversari

El dia 6 d'octubre de 2026, l'Orfeó Manresà compleix 125 anys de la seva fundació. És per aquest motiu que l'entitat celebrarà la commemoració d'aquesta fita amb un programa d'actes que s'estendrà des de la tardor del 2026 fins a la tardor del 2027.

Aquest conjunt d'activitats, principalment musicals, es complementarà amb altres propostes de caire cultural, de lleure, de reconeixement o confraternitat, fent patent el que ha sigut i és l'essència de l'Orfeó Manresà: el foment del cant coral, el compromís amb el teixit cultural de la ciutat i la voluntat de servei a la comunitat.

Arribar a celebrar 125 anys d'història d'una entitat cultural és una fita de gran rellevància: al llarg de més d'un segle, l'Orfeó Manresà ha esdevingut un agent actiu dins la vida cultural de la ciutat gràcies al compromís i dedicació dels centenars de cantaires, directors i socis que n'han format part.

Aquesta commemoració vol ser, per tant, una celebració compartida amb la ciutadania, un reconeixement al camí recorregut i una defensa sòlida del compromís que té l'entitat cap al futur.

CONTINGUT

Història de l'Orfeó p. 3

L'entitat avui p. 5

Actes de celebració p. 8

Seguim fent camí p. 10

Història de l'Orfeó

Del passat al present

L'Orfeó Manresà es va fundar el 6 d'octubre de 1901 en un moment d'expansió de la ciutat i com a fruit de l'època històrica que es vivia: la Renaixença catalana va fer créixer les inquietuds culturals de la població, en paral·lel a la construcció de nous equipaments. Així, un grup d'entusiastes de la Lliga Regionalista i de l'Associació Obrera Catalana, emmirallant-se en l'Orfeó Català de Barcelona, van constituir l'Orfeó Manresà en una reunió magna al saló de sessions de l'Ajuntament. Estanislau Casas i Sanmartí, músic manresà que també n'havia impulsat la creació, en va esdevenir el primer mestre director amb només 18 anys.

Des d'un principi, el cor aglutinava persones de diferents entitats i estrats socials amb la clara voluntat de consolidar i difondre la llengua catalana a través de la música. La primera actuació de l'Orfeó Manresà va ser al mes de novembre del mateix any de la seva constitució, al Santuari de la Salut de Viladordis. És per aquest motiu que es va prendre la Verge de la Salut com a patrona de l'entitat. Per a l'ocasió, va estrenar-se una pregària composta per Estanislau Casas i Lluís Ribera, amb lletra de mossèn Jaume Valls i Pomés, la qual fou costum d'interpretar a tots els concerts com a himne oficial de l'Orfeó.

El 30 d'abril de 1905 es va estrenar l'himne de l'entitat, *El cant de l'Orfeó Manresà*, amb text d'Àngel Guimerà i musicat per Estanislau Casas. El 1909, i amb música de Joan Lamote de Grignon, es va cantar sota la direcció del mestre Joaquim Pecanins.

Casas va morir prematurament poc després de la fundació de l'Orfeó, l'any 1905, però l'entitat ha seguit fins els nostres dies sota la direcció dels mestres directors Manel Jovés, Joaquim Pecanins, Miquel Blanch, Agustí Coll, Josep M. Descarga, Jordi Noguera, Joaquim Piqué, Lluís Arguijo i, des del 2018, Xavier Pagès.

L'Orfeó Manresà al bosc de les Marcetes el 1902 (Arxiu Jaume Pons).

Des de la seva fundació, l'Orfeó Manresà ha treballat i continua treballant per aconseguir mantenir plenament vigents els conceptes i els valors pels quals l'entitat va ser creada. El cor, per tant, es construeix des d'una mirada plural adaptant-se, en cada moment, a les circumstàncies de la societat i promovent-ne l'evolució i modernització, reforçant la voluntat participativa, la integració i projectant tota aquesta riquesa envers el futur.

Tot això fa possible que l'any 2026 l'Orfeó Manresà pugui celebrar el seu 125è aniversari, una fita que subratlla la llarga trajectòria i compromís de l'entitat amb el món musical i cultural.

Història de l'Orfeó

125 anys en perspectiva

1901

Fundació de l'Orfeó Manresà (6 d'octubre). Estanislau Casas i Sanmartí n'esdevé el primer director amb 18 anys. Primera seu al carrer Urgell.

1901 (novembre)

Primera actuació al Santuari de la Salut de Viladordis. S'adopta la Verge de la Salut com a patrona. Estrena d'una pregària que esdevé himne oficiós.

1903

Concert oficial de presentació (18 de gener) i primer gran concert (20 de setembre) al Teatre Conservatori, després de la benedicció de la senyera. El cor compta amb 27 dones, 26 homes i 17 nois, i més de 80 socis protectors.

1905

Estrena de *El cant de l'Orfeó Manresà*, amb text d'Àngel Guimerà i música d'Estanislau Casas. Mort prematura del primer mestre director.

1909

Interpretació de l'himne amb música de Joan Lamote de Grignon sota la direcció de Joaquim Pecanins.

1912

Primer reconeixement amb la medalla Ciutat de Manresa

Primers anys del segle XX

El cor aglutina persones de diferents entitats i estrats socials amb la voluntat de difondre la llengua catalana a través de la música. Canvis de seus fins a l'establiment al Teatre Conservatori.

Primera meitat del segle XX

Continuïtat de l'entitat sota diversos mestres directors i consolidació de la seva activitat musical i social.

1948

Nomenament com a Socis d'Honor de l'Orfeón Donostiarra.

1953

Segona medalla de la Ciutat de Manresa (categoria d'Argent) amb motiu del 50è aniversari.

1978

Tercera medalla de la Ciutat de Manresa (categoria d'Or).

1990

Premi Regió 7 - edicions intercomarcals.

2001

Celebració del centenari. Estrena d'*El Retaule de la Llum*, amb música i direcció de Manel Camp. Més d'11.000 espectadors. Recepció de la Creu de Sant Jordi.

2004

Inici de l'Escola Coral.

2006

Estrena de l'espectacle musical-visual *Ciutat*, sota la direcció del mestre director Lluís Arguijo.

2019

Estrena de *Veus de Llum*, sota la direcció del mestre director Xavier Pagès.

2021

Inici de l'Aula de Cant

2022

Estrena d'*Ignasi, el viatge*, sota la direcció del mestre director Xavier Pagès.

2024

Estrena d'*Innova cançó*, sota la direcció del mestre director Xavier Pagès.

2025

Estrena de *100 veus per un cor*, espectacle immersiu sota la direcció del mestre director Xavier Pagès.

2026 - 2027

Celebració del 125è aniversari de l'Orfeó Manresà.

L'entitat avui

El cor

L'Orfeó Manresà compta actualment amb 45 cantaires i fa una mitjana de dotze actuacions anuals, en diferents formats i per a diferents públics. Des de grans obres musicals -amb altres corals i orquestres- fins a produccions dissenyades, organitzades, produïdes i representades exclusivament per l'Orfeó, passant per commemoracions en actes institucionals de la ciutat, col·laboracions amb altres entitats o actes solidaris adreçats a col·lectius vulnerables.

L'any 2023, per exemple, l'Orfeó Manresà va cantar *Carmina Burana* de Carl Orff amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, el *Magnificat* de Vivaldi amb l'Orquestra del Conservatori de Música de Manresa, l'auditori *El Pessebre*, de Pau Casals, amb l'Orquestra Terres de Marca i l'Orquestra de Cambra de Vic, *Ignasi el Viatge*, de producció pròpia, amb el conjunt instrumental La Caravaggia, la *Cantata Nadal, Llum i Misteri*, de Francesc Vila i l'espectacle *Sardanova* de Santi Arisa, a banda de les habituals col·laboracions institucionals i concerts per a la gent gran.

Aquest fet és possible, en part, gràcies a què la vessant de formació musical ha estat sempre present en l'activitat de l'Orfeó Manresà. Des de fa anys, l'entitat porta a terme un programa de formació materialitzat a través de l'Aula de Cant, un espai pedagògic clau dirigit actualment pel mestre i director Xavier Pagès. Aquest espai està especialment dedicat a la formació vocal dels cantaires, amb l'objectiu de potenciar tant la tècnica individual com el treball coral col·lectiu.

El programa de formació de l'Aula de Cant, que inclou classes individuals i col·lectives, es treballen aspectes com la tècnica vocal, la respiració, la projecció de la veu, la dicció i la interpretació musical. Aquesta formació integral ha con-

tribuit, per tant, a millorar la qualitat vocal i artística dels integrants i ha permès poder encarar, any rere any, obres musicalment més exigents.

Dins dels actes del seu centenari, l'any 2001, l'Orfeó Manresà va produir el seu primer espectacle musical en format professional, una visió teatral i musical d'una etapa molt important de la història de la ciutat de Manresa, que va comptar amb la composició i direcció musical de Manel Camp. L'espectacle, titulat *El Retaule de la Llum*, el van poder veure més d'11.000 espectadors a Manresa, Reus, Badalona i Barcelona. Al 2006 l'Orfeó va produir un nou espectacle musical-visual, titulat *Ciutat*, i en els darrers anys, amb la iniciativa i la direcció de Xavier Pagès, s'han tornat a produir nous espectacles: *Veus de Llum* el 2019, *Ignasi el viatge* el 2022, *Innova cançó* el 2024 i *100 veus per un cor* el 2025.

Imatge d'arxiu de l'Orfeó Manresà al Palau de la Generalitat l'any 2023.

L'entitat avui

Xavier Pagès i Torroja, direcció musical

Xavier Pagès i Torroja en una imatge d'arxiu.

Xavier Pagès i Torroja, nascut el 1974 a Barcelona, va començar els seus estudis musicals als vuit anys formant part de l'Escolania de la Catedral de Barcelona. Dos anys més tard, va ingressar a l'Escolania de Montserrat sota el mestratge del Pare Ireneu Segarra. Durant aquella etapa va iniciar, també, els seus estudis de flauta travessera i piano. Després del seu pas per l'Escolania de Montserrat, va continuar el seu interès per la música i la interpretació, rebent formació en cant, música de cambra i flauta travessera.

Especialitzat en música antiga, ha participat amb directors com Jordi Savall, Eduardo López Banzo o Jordi Casas en múltiples concerts a les sales més prestigioses d'Europa. Durant deu anys, també ha format part del grup La Trulla de

Bozes amb el qual va guanyar el primer premi de música antiga a Brussel·les i el primer premi de música antiga Van Vlandereen a Anvers. Amb aquesta formació ha ofert concerts arreu de l'estat espanyol i gires als Països Baixos, Bèlgica, França i Marroc, actuant als millors festivals especialitzats de música antiga. A més, la formació ha enregistrat dos CDs amb gran èxit de crítica.

En el seu camí cap al descobriment de nous repertoris va fundar, juntament amb Santiago Figueras, el grup Cum Cantico, amb el qual enregistren i promouen la música barroca de la Barcelona del segle XVIII. L'any 2017 van publicar el seu primer disc, *Barcelona 1700*, editat per la discogràfica Columna Música.

Paral·lelament, la seva passió per la música l'ha portat també al terreny de la direcció coral, comptant ja amb més de 25 anys de batuta dirigint projectes com el cor de cambra Diaula, el cor Triola, l'Orfeó Manresà, el cor A Tempo i el cor Ars Nova. Entre el repertori que ha dirigit destaquen grans obres sacres i clàssiques com la Missa en do menor i el Rèquiem de Mozart, el Gloria de Vivaldi, *El Messies* de Händel, *El llibre vermell de Montserrat* i *Carmina Burana* de Carl Orff, així com musicals i obres líriques com *Mar i cel* d'Albert Guinovart, *Cats* d'Andrew Lloyd Webber i *Cançó d'amor i de guerra* de Rafael Martínez Valls, a més de diversos espectacles de producció pròpia.

Compagina l'activitat artística amb la docència, dedicant part del seu temps a transmetre els seus coneixements de tècnica i interpretació vocal a alumnes de diferents edats i nivells. Amb entusiasme i rigor, els transmet la seva passió per la música i els ajuda a desenvolupar les seves habilitats tècniques i interpretatives.

La seva versatilitat artística es canalitza també a través del teatre, l'escriptura i la poesia: ha creat i dirigit el grup de teatre musical Teatre de Lloguer, col·labora amb el grup Cor de Teatre -on ha participat en gires i temporades dels seus darrers espectacles com *Opereta*, *El Concert* i *Allegro-*, i dedica part del seu temps a l'escriptura d'articles i poesia tant en mitjans digitals -com elmati.cat- així com en format imprès amb dos poemaris publicats.

L'entitat avui

Compromís amb el territori

La vinculació de l'Orfeó Manresà amb el territori és profunda i arrelada, fruit de dècades de compromís amb la cultura, la societat i el territori. Des de la seva fundació, l'entitat ha tingut una clara vocació de servei públic i de contribució al desenvolupament col·lectiu. Així, l'Orfeó ha esdevingut un espai de trobada intergeneracional, obert i inclusiu, que ha sabut adaptar-se als nous temps sense perdre l'essència que el defineix.

Al llarg de la seva trajectòria, l'Orfeó Manresà també s'ha posat al servei de la ciutat i el territori participant activament en esdeveniments rellevants vinculats a la nostra història i tradicions. Aquesta implicació s'ha traduït en una presència rellevant en la vida ciutadana i en una voluntat clara de contribuir a la cohesió social a través de la música i el cant coral.

En aquest sentit, l'Orfeó Manresà ha contribuït a la dinamització cultural i social mitjançant diverses iniciatives. Entre aquestes, destaquen els intercanvis amb el Consorci per a la Normalització Lingüística i amb altres territoris, que han afavorit el diàleg i l'enriquiment mutu, així com les cantades nadalenques a les residències de gent gran de la ciutat, que reflecteixen el compromís de l'entitat amb la societat.

Així mateix, l'entitat ha participat en commemoracions històriques i institucionals com el mil·lenari de Montserrat o el 125è aniversari de les Bases de Manresa. Igualment ha participat, any rere any, en l'acte institucional de l'11 de setembre i en el pregó de la festa major de la ciutat. En aquest sentit, també ha produït espectacles propis per a aquest tipus de celebracions com l'obra *Ignasi, el viatge*, en ocasió de la commemoració del 500 aniversari de l'estada de Sant Ignasi a Manresa, que també es va representar al Palau de la Generalitat.

L'Orfeó Manresà cantant a les residències de la gent gran per Nadal.

Representants de l'Orfeó Manresà en l'ofrena foral de l'11 de setembre.

Actes de celebració

Presentació

El fet de poder celebrar el 125è aniversari de l'Orfeó Manresà subratlla la llarga trajectòria i compromís de l'entitat amb el món musical i cultural. En el marc d'aquesta commemoració, la coral participarà i desenvoluparà un seguit de propostes musicals que assumeix amb plena dedicació i esforç, amb 45 cantaires dirigits per la mà experta de Xavier Pagès.

L'objectiu de l'Orfeó Manresà amb aquesta celebració és contribuir a reforçar el panorama cultural de la ciutat, de la comarca i del país. Com manifesten els estatuts de l'entitat, l'Orfeó Manresà té per objecte promoure les manifestacions cíviques, artístiques i culturals i difondre-les entre el públic general, amb dedicació primordial a l'ensenyament i divulgació de la música, especialment del cant coral, en totes les seves modalitats.

El cant coral és un transmissor de valors fonamentals per a una societat sana i cohesionada. Valors com l'esforç, la integració, la diversitat, el coneixement de la història i la cultura musical, són pilars bàsics del cant coral. Cantar en un cor aporta grans qualitats: des de la superació personal que representa vèncer els nervis i la por escènica, fins a l'autocontrol necessari per fer una actuació. També facilita una formació cultural rica i diversa en diferents estils musicals, esdevenint una potent eina de cohesió humana, de treball col·lectiu i d'aprenentatge permanent. La integració de cantaires nous, la creació de projectes musicals diversos i la simbiosi entre cultura i arts, és constant.

L'Orfeó Manresà, amb l'organització i participació d'aquests actes de celebració, vol contribuir a transmetre els valors que la van fundar, reforçant el seu compromís amb la cultura i la societat, i projectant-se cap a les noves generacions com un llegat viu i compromès.

Actes de celebració

Programa d'activitats

2026

Novena simfonia de Beethoven - 4 d'octubre

Convidats per l'Orquestra Simfònica de Sant Cugat del Vallès, l'Orfeó Manresà s'unirà al Quòdlibet Grup Coral i als solistes Ulrike Haller, Anaïs Masllorens, Marc Sala i Joan Garcia per interpretar la Novena simfonia de Beethoven, la darrera simfonia que va escriure i una de les peces més transcendents -i alhora populars- de la història de la música.

Trobada Catalunya coral - 29 de novembre

La Federació de Corals de Catalunya (FCEC) impulsa, cada any, l'organització d'una trobada coral que aplega formacions d'arreu de Catalunya. L'Orfeó Manresà, dins dels actes de commemoració del seu 125è aniversari i com a mostra de compromís amb el cant coral, ha acceptat l'encàrrec d'organitzar la trobada per a l'any 2026.

Nadales a la ciutat - 13 de desembre

L'Orfeó Manresà, fidel a la tradició, comparteix un pessic d'alegria i d'esperit nadalenc amb la ciutadania portant el cant coral i les nades als carrers, comerços i també a les residències de gent gran. Aquesta iniciativa vol apropar la música a la ciutadania i convertir aquest acte en un moment de record, de trobada i fraternitat. Així mateix, s'oferirà un petit concert al pati del Kursaal.

2027

Conferència "Els directors de l'Orfeó Manresà" - febrer

La pianista i doctora en musicologia Glòria Ballús i Casòliva ens farà redescobrir la història dels directors que han estat al capdavant de l'Orfeó Manresà. La conferència posarà en relleu la personalitat, el mestratge i l'empremta que cadascun d'aquests mestres ha llegat a l'entitat.

Acte de commemoració a l'Auditori de Sant Francesc - abril

En motiu de l'inici de les obres de rehabilitació de l'Auditori de Sant Francesc, espai propietat de l'entitat cedit a la ciutat l'any 1982, es celebrarà un acte per commemorar la trajectòria i continuïtat de l'Orfeó Manresà.

L'Orfeó canta als barris - abril, maig i juny

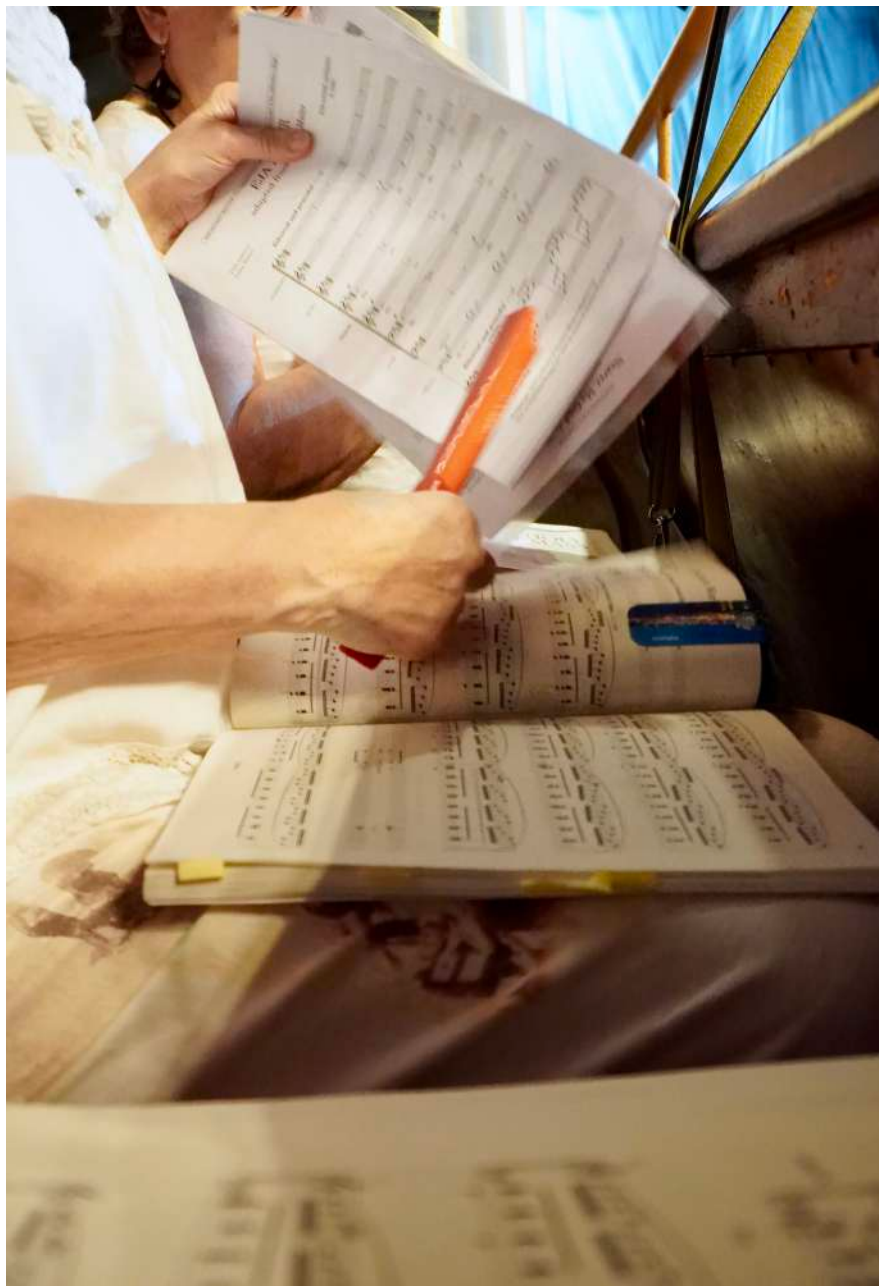
Fruit de la voluntat d'acostar la música de l'Orfeó als veïns de Manresa, l'entitat organitza diversos concerts a les associacions de veïns i locals socials de diferents barris de la ciutat. Aquests concerts, en format de "tastet musical", permetran donar a conèixer l'activitat de l'entitat i apropar el cant coral a tota la ciutadania.

Aplec i Orfeonada a Viladordis - 9 de maig

Aplec popular a l'esplanada del santuari de Santa Maria de la Salut de Viladordis, indret on l'Orfeó Manresà va oferir la seva primera actuació l'any 1901. L'acte comptarà amb la participació del grup dansaire Dintre el bosc, que oferirà una ballada de sardanes. Posteriorment, Orfeonada amb dinar de germanor per als cantaires i socis de l'entitat al local social de la barriada. L'acte inclourà el record de les activitats dutes a terme per l'entitat en els darrers 25 anys i el reconeixement a cantaires, socis i membres dels òrgans de gestió que han contribuït a la continuïtat i creixement de la coral.

Viatge al cor de l'Orfeó: una cartografia coral - 24 d'octubre

Sota la batuta del director de l'Orfeó Manresà, Xavier Pagès i Torroja, el projecte uneix aquesta entitat amb una orquestra de cambra i l'Esbart Manresà en una producció de gran format. L'espectacle transformarà l'escenari del Teatre Kursaal de Manresa en un espai viu i dinàmic, on el cant, la dansa i la música s'entrellacaran.

Seguim fent camí

Entitat de present i futur

Celebrar 125 anys és reconèixer el camí recorregut, però també assumir el compromís de continuar avançant cap endavant. L'Orfeó Manresà té la voluntat de perdurar en el temps mantenint-se com un espai viu i transformador, sense renunciar a la seva essència.

Al llarg del temps, el cor ha sabut adaptar-se a les circumstàncies de cada moment, evolucionant i modernitzant-se sense perdre la seva identitat. Aquesta mirada plural i oberta ha reforçat el caràcter participatiu i integrador, preservant un espai on la cultura és compartida i la música segueix unint persones, generacions i mirades.

Avui, l'entitat és hereva d'una història rica i diversa, però també és l'ànima d'un present viu en cada assaig, actuació o nova incorporació que se suma al projecte. 125 anys després de la fundació de l'Orfeó Manresà, l'entitat continua sent un espai de trobada, de creació i de comunitat.

**125 anys no és un final,
sinó tot allò que ens impulsa a continuar.**

Agraïm a totes les persones i entitats que, al llarg dels 125 anys d'història, han fomentat el creixement de l'Orfeó Manresà.

Orfeó Manresà

Muralla de Sant Domènec, 1 · 08241 Manresa
www.orfeomanresa.com · orfeo@orfeomanresa.com

Col·labora

Participa

